

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс «Практична фонетика основної іноземної мови» є відносно автономною дисципліною за своїми концептами (цілями, завданнями, принципами, змістом навчання, понятійним апаратом). Водночас він корелює з практичними мовними дисциплінами другого курсу: практикою усного та писемного мовлення й практичною граматиною англійської мови. Інтегративність цих дисциплін зумовлена спільним лексико-граматичним мінімумом, на базі якого організується вправлення, а також тематикою спілкування.

У межах цього курсу передбачено формування професійно-фонетичної компетенції студентів на основі набуття запланованого мінімуму теоретичних знань, практичних слуховимовних і ритміко-інтонаційних навичок мовлення, а також системи наукових понять, взаємопов'язане засвоєння яких має забезпечити належне підґрунтя для успішної реалізації комунікативної функції діяльності перекладача.

У межах тем «Компоненти інтонації англійського мовлення» та «Інтонація англійського зв'язного мовлення» студенти мають оволодіти необхідними теоретичними відомостями про інтонаційні явища; оволодіти практичними вміннями та навичками коректного інтонаційного оформлення усного мовлення; повторити та закріпити основи фонологічної системи англійської мови (словесний та фразовий наголос, правила актуального членування висловлювання тексту, базові акцентно-ритмічні та інтонаційні моделі, складові частини інтонаційного контуру, компоненти інтонації та особливості їх функціонування, навички сприйняття та аналізу різних фонетичних явищ, навички реєстрації мовленнєвих одиниць в транскрипції, навички графічної реєстрації інтонації у тексті та в інтонограмі, модифікація фонем у мовленнєвому потоці, базові акцентно-ритмічні моделі); розвинути навички сприйняття та аналізу різних фонетичних явищ, відображення мовленнєвих одиниць в транскрипції, графічне відображення інтонації в тексті та в інтонограмі, нормативного читання та мовлення.

Основними вимогами до вимови студентів є такі:

фонематичність: ступінь правильності фонетичного оформлення мовлення, достатня для того, щоб воно було зрозумілим для співрозмовника;

швидкість: ступінь автоматизованості вимовних навичок, яка дозволяє студентам говорити у середньо-нормальному темпі мовлення носіїв англійської мови (130-150 слів за хвилину);

нормативність: набуття студентами орфоепічної вимови, яка має відповідати британському стандарту зразкової вимови.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 48 годин аудиторної роботи, 42 години самостійної роботи (для студентів денної форми навчання).

3 кредити (90 годин): 16 годин аудиторної роботи, 74 години самостійної роботи (для студентів заочної форми навчання).

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – сформувати та вдосконалити професійну компетентність на основі набуття необхідних теоретичних знань і практичних слуховимовних і ритміко-інтонаційних навичок мовлення, а також оволодіння системою наукових понять, які забезпечують реалізацію всіх функцій діяльності перекладача.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати: сегментний рівень: основні фонетичні поняття та терміни сегментного рівня для використання в професійній діяльності;

особливості модифікацій фонем у мовленнєвому потоці, а саме позиційні та комбінаторні варіанти фонем;

відмінності в системах голосних та приголосних британської мови.

Супрасегментний рівень: основні фонетичні поняття та терміни супрасегментного

основні характеристики просодичних параметрів (рівень, темп, гучність, фразовий наголос);

компоненти темпу (типи пауз, швидкість);

прості та складні тони (висхідні, низхідні, низхідно-висхідний, висхідно-низхідний);
правила просодичної координації та субординації.

Уміти: сегментний рівень: сприймати на слух та правильно артикулювати звуки та комбінації звуків, їх позиційні варіанти у зв'язному мовленні;

розуміти характеристики географічних варіантів англійської мови на сегментному рівні.

Супрасегментний рівень: сприймати на слух та аналізувати різні модальні значення висловлювань, що передаються за допомогою різних типів шкал та тонів, на рівні зв'язного мовлення;

передавати почуття та ставлення за допомогою адекватного вибору інтонаційних моделей та просодичних контрастів (варіації висотного рівня та темпу) при читанні вголос та в усному мовленні.

Володіти: просодикою англійської мови.

Бути ознайомленим: із навичками роботи з довідковою літературою в усіх сучасних формах її створення та застосування;

наявними прийомами й технологією самонавчання, організацією самостійної роботи для подальшого поповнення власних мовленнєвих знань і навичок.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Переклад з двох мов (англійська та німецька / французька)» (див. Табл. 1).

Студенти працюють з інформацією, здійснюють фонематичний та інтонаційний аналіз повідомлень (діалогів, текстів), аналізують теоретичні джерела, практично опрацьовують матеріал для здобуття фонетичних навичок, які передбачають два рівні актуалізації засвоєних знань: рівень автоматизованої рецепції звуків та інтоном як результату сформованості мовленнєвого слуху – від фонематичного до інтонаційного та рівень репродукції, тобто коректного артикулювання та інтонування одиниць мови і мовлення.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які студент набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення студентами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	Повністю. Курс є англійським. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).

ЗК-5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	Опосередковано, під час навчання та виконання завдань, а також шляхом організації та планування власного навчання.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік), самооцінювання, зворотній зв'язок.
ЗК-6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Опосередковано, під час навчання та виконання завдань.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік), самооцінювання, зворотній зв'язок.
ЗК-8	Здатність працювати в команді та автономно.	Опосередковано, під час навчання та виконання завдань, а також шляхом організації та планування власного навчання.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік), самооцінювання, зворотній зв'язок.
ЗК-9	Здатність спілкуватися іноземною мовою	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
ЗК-11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
ЗК-12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Опосередковано, під час навчання та виконання завдань.	Поточне.
СК-1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
СК-2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
СК-3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
СК-6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
СК-8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання	Повністю. Курс є англomовним. Співвідноситься з метою	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).

	професійних завдань.	курсу.	
СК-10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.	Повністю. Курс є англомовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи.

Методи поточного контролю:

1. Метод усного контролю: індивідуальне й фронтальне опитування, презентація діалогів, читання текстів.
2. Метод письмового контролю: контрольна робота, тестування.
3. Метод самоконтролю.

Загальні критерії оцінки:

На аудиторних заняттях оцінки виставляються за чотирибальною шкалою:

- «відмінно» - нормативна артикуляція голосних і приголосних фонемних реалізацій, адекватне відтворення просодичної партитури тексту-моделі;
  - коректне мелодійне оформлення тема-рематичної організації речення у читанні тексту;
  - презентація теоретичного матеріалу згідно стилістичній нормі.
- «добре» - відсутність стійких навичок артикуляції одиниць сегментного рівня (відсутність аспірації сильних приголосних, продукування міжзубних приголосних);
  - відхилення від нормативного темпу презентації тексту-моделі поряд з відповідною мелодикою;
  - відхилення від логічного тонального оформлення тема-рематичної організації тексту на 30% при читанні;
  - презентація теоретичного матеріалу згідно фоностилїстичної норми.
- «задовільно» - відсутність навичок артикуляції історично коротких голосних у наголошених позиції, аспірації „сильних приголосних", палаталізацію, заміна міжзубних апікально-альвеолярними фонемами;
  - відхилення від логічного тонального оформлення тема-рематичної організації тексту на 50% при читанні;
- «незадовільно», якщо студент припускає грубі помилки у відповіді, не може застосувати отримані знання на практиці, невпевнено і неточно відповідає на запитання.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Модульний контроль за змістовим модулем включає контрольне фонетичне читання тексту та виконання письмового тесту за темами змістового модулю.

Контроль фонетичного читання передбачає володіння студентами стійкими навичками імітації, відтворення та активного продукування у зв'язному мовленні фонетичних явищ, що вивчаються.

Тест проводиться за темами змістового модулю.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Метою заліку є контроль засвоєння студентами навичок, знань та вмінь з дисципліни, а також комплексна перевірка вмінь студентів застосовувати набуті протягом вивчення всієї дисципліни теоретичні знання та практичні навички.

Залік складається з:

1. Теоретичного питання за змістом дисципліни.
2. Фонетичного читання тексту.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в становлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час проходження курсу не допустимо порушення академічної доброчесності.